

TEDENSKA Slike

PRILOGA

DOMOVINI

Leto I

V Ljubljani, dne 4. junija 1926

Stev. 27

Triglavski narodni park

Moderniziranje sveta ima večkrat slabo posledico, da nas oddaljuje od vsega prirodnega in naravno lepega in da hoče ustvariti nove umotne protinaravne stvari. Najbolj naraven ostane povsod kmetijski stan, ki je v neprestani vezi z materjo naravo in zato je tudi najbolj zdrav, naj si bo telesno ter je tudi duševno najmanj pokvarjen.

Pa tudi v mestih se najdejo ljudje, ki pripoznajo pomen narave za človeški razvoj in napredek, in to so ponajveč razni sportniki in naravoslovci.

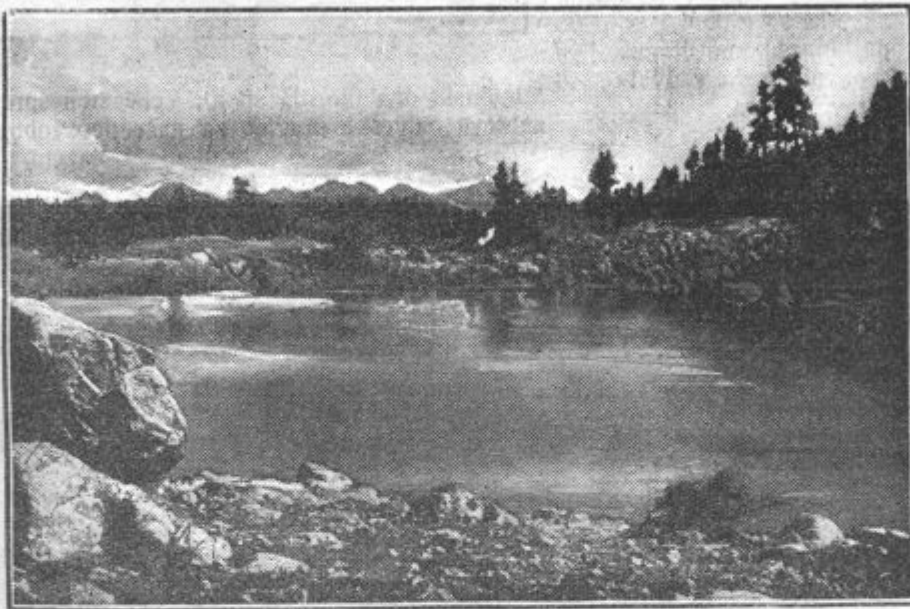
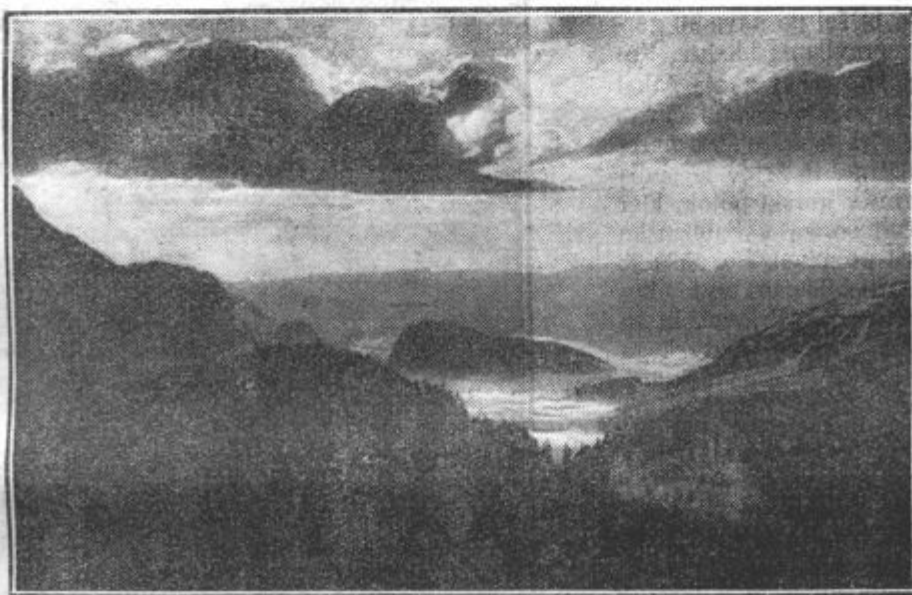
Kakor po raznih drugih modernih državah, so tudi pri nas omenjene vrste ljudi se sklenili, da omejijo del zemlje, kamor naj nima pravice posegati človeška roka in človeška dobičkaželjnost, kjer naj narava sama gospodarj kakor zna in hoče. V takih krajih naj se samo opazuje in študira; taki kraji naj nam privabijo tujce, v takih krajih naj dobi svoj tihi kotiček tisti, ki je sit svetovnega vrvenja.

Pri nas ni bilo treba dolgo iskati kraja, kamor naj bi postavili tak božji vrt, nazivan narodni park radi tega, ker je last celega naroda, ki tukaj lahko opazuje, kako se razvija stvarjenje, bivanje in nehanje posamičnih bitij.

Kdor le malo pozna naše domače kraje, krasote naših planin in božji mir, ki je neobhodno potreben za kaj takega, bo brez nadaljnjega pritrdil, da je za to primer na edina dolina Sedmerih jezer pod Triglavom. Že pesnik Baumbach, ki je kot tujec kaj rad pohajal po naših planinah, je v svoji divni pesnitvi »Zlatorog« imenoval omenjeno pokrajino gorski vrt, za kar je bil gotovo tudi upravičen, kajti le malo je takih krajev s takimi krasotami in tako pestrim cvetjem, kakor je baš dolina Sedmerih jezer. Nadalje pa so bili prijatelji naravnih krasot mnenja, da bo baš tukaj najmanj nevarno za človeka narodnega parka.

Lastnik teh krajev je država, ki je sama zainteresirana na ohranitev narode in njenih krasot in na povzdigi tujskega prometa. Nadalje je ta pokrajina precej oddaljena in brez pomena za gozdarstvo. V tej pokrajini rastejo samo slabi, grbavi, skrivljeni mecesni in zakrnjene smreke. Edino, kar bi tukaj prišlo v gospodarski poštev, bi bilo planšarstvo, ki je sicer zelo važna veja našega gospodarstva, ali ker se tukaj že pod Avstrijo ni dosti paslo in ker je v

Bohinju tudi drugače nebroj dobrih planin, so bili določevalci narodnega parka mneja, da bohinjski kmetje ne bodo preveč prizadeti, ako ne bodo več pasli na planinah Lopučnici in Kahu, ki sta neobhodno potrebni za narodni park.



Toda žal, nastalo je nesporazumljenje in prerekanje. Izgleda, da je to zopet prerekanje, ki nastane kaj rado med raznimi poklici, posebno med različnimi narodnimi plastmi, ki narašča in narašča in ima navadno slabe posledice za obe strani. Pričnejo se prepiri in se nadaljujejo, in sicer ne radi stvari same, marveč radi tega, ker se vsaka stran veseli, da je našla povod prepira z onim, ki ji morda iz kakega drugega vzroka ni simpatičen. In to bo tudi tukaj. Občina Češnjice obstoji na tem, da mora tukaj pasti svojih 50 krav skozi tri mesece, čeprav se ji drugje nudijo ugodnosti.

Da se za svoje pravice poteguje, ima gotovo prav, ali spor se bo vendar dal tudi drugače rešiti, tako da bo koza cela in volk sit.

Ker je ravno narodni park zelo važen tudi za bohinjske kmete, ker bo privabil mnogo naroda, domačinov in tujcev, in znatno dvignil tujski promet, nadalje nudi tudi ostalim plastem naroda priliko, da se bodo seznanili s naravo in tako približali narodni kmetijski duši, za to bodo tudi naši bohinjski planšarji malo odnehali, seveda le pod pogojem, da dobe nadomestilo in da ne bo trpela vsled tega živinoreja.

Narodni park naj bi obsegal 1400 ha med Komarčo, Kanjevcem, Tičarčo in itali-

jansko mejo. V tem delu naj bi narava po svoje gospodarila, človek bi smel samo gledati. Zabranjeno bi bilo sekati, zabranjeno pasti, trgati cvetice, streljati in loviti divjad in tudi mrčes bi bila prosta v svojem razvoju. V narodnem parku se ne sme motiti narave in ne sme dati najmanjšega povoda, da bi se tam bivajoča divjad plašila.

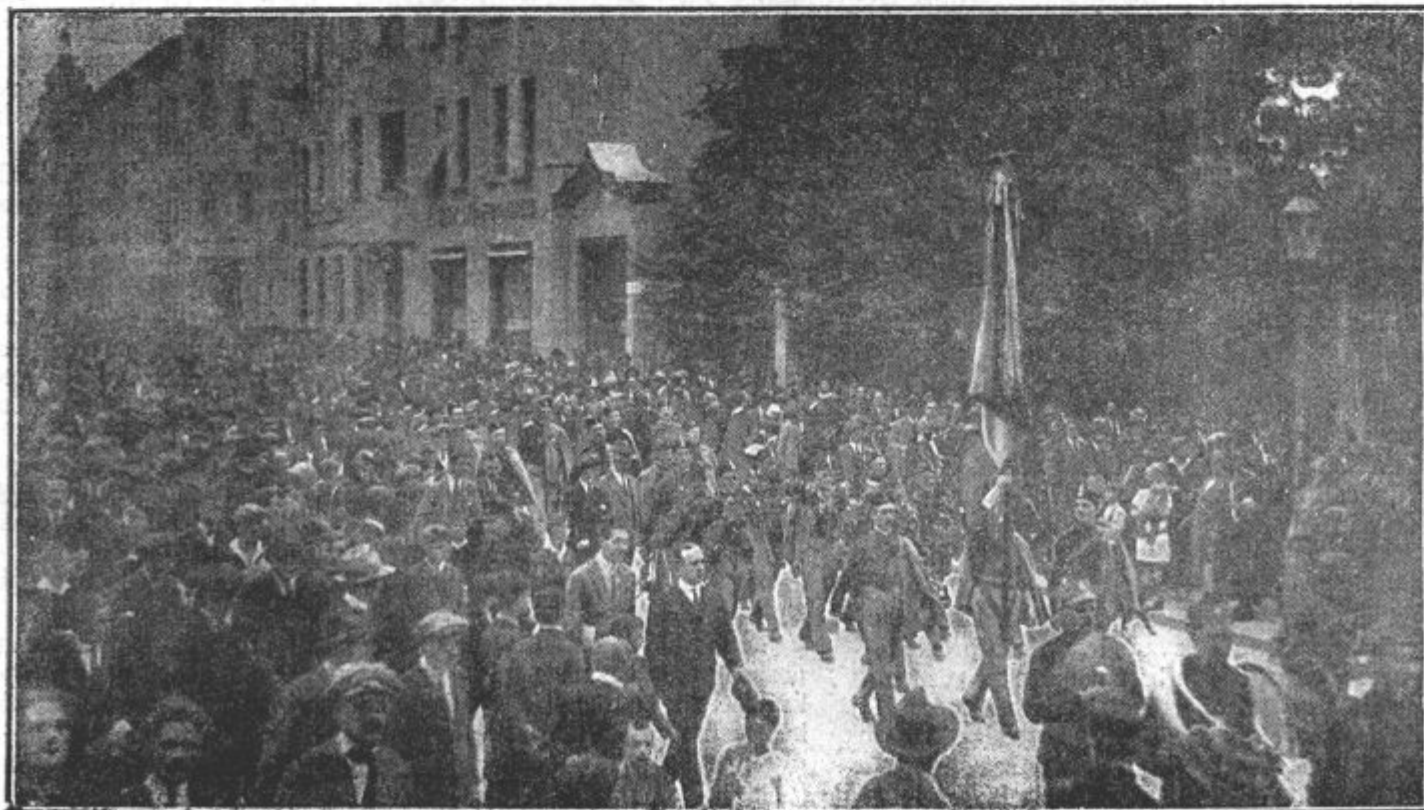
Kadar bo zadeva urejena, bomo lahko vsi, brez razlike stanu, ponosni tudi na naš narodni park, kakor smo danes na vse one krasote, ki jih nam je v tako obliki meri poklonila stvarnica, za katere nas zavida ves svet.



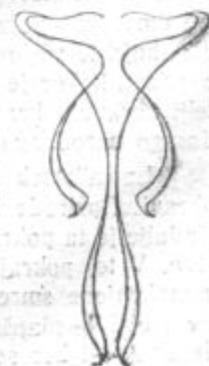
Ing. Janko Hainrihar, sin znanega lesnega industrijalca g. Frana Hainriharja, ki se je vračujoč od svojih gozdnih delavcev ponesrečil v kokrških gozdovih. Mladi inženjer je hotel pot skrajšati in mesto, da bi šel po navadni gorski poti, šel rajši po koritih za spravlanje hloedov. Korita (riže) je on sam zgradil in baš tukaj ga je čakal angelj smrti. Spodrsnilo mu je in njegov gozdni čuvaj, ki ga je spremljal, ga je sicer še vjel za suknjič, a ni ga mogel obdržati. Suknjič se je odtrgal in žrtev je padla preko korit kakih štirideset metrov v gorski potok, kjer so ga našli brez zavesti. Odpeljali so ga v ljubljansko bolnico, kjer je v nedeljo 30. maja preminul. Pokojnik je bil izredno blag značaj in zelo priljubljen pri vseh okoličanih; posebno radi so ga imeli njegovi delavci, ki so mu položili na krsto krasne vence, spletene iz gorskega cvetja. Pokojni Janko nikdar ni zatajil svojega pokoljenja s kmetov in kaj rad bival med njimi. Znano je, da je večkrat vzel na svoj avto iz Kranja v Kokro se vračajoče kmete in jih odpeljal proti njih domovju. Njegovo priljubljenost pa svedoči tudi pogreb v rojstni vasi Selce. Množica kmetov ga je spremljala na njegovi zadnji poti. Ker je bil strasten lovec, so se pogreba udeležili tudi lovci. Na grobu pa je med nirtvaškim zvonjenjem turobno odmeval lovski rog. Pevci iz Škofje Loke so mu zapeli žalostinke, ki so globoko se-gale v srce udeležencev spreveda. Marsikom je po-rosilo oko pri pogledu, ko so pokopavali moža v cvetu svojih let, ki je postal žrtev poklica.

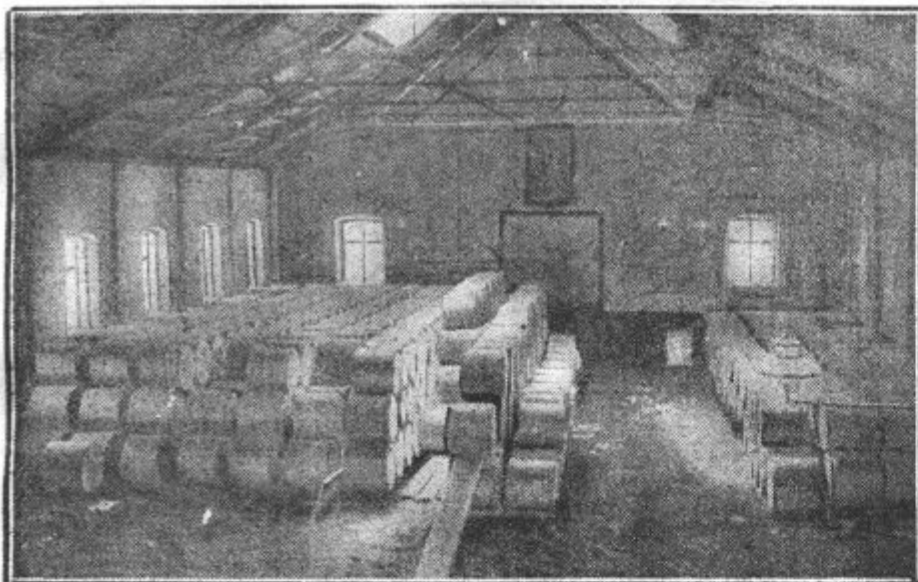


Mladinski dan (gornja slika). Veličasten sprevod, nad 6000 šolske mladine, ki zahteva človeške pravice za naše neosvobojene brate. — Spodnja slika voz s kraljem Matjažem in Alenčico.



Veličasten sprevod slovenskih Sokolov kot zmagovalcev v Lyonu na Francoskem, pri povratku v Ljubljano.

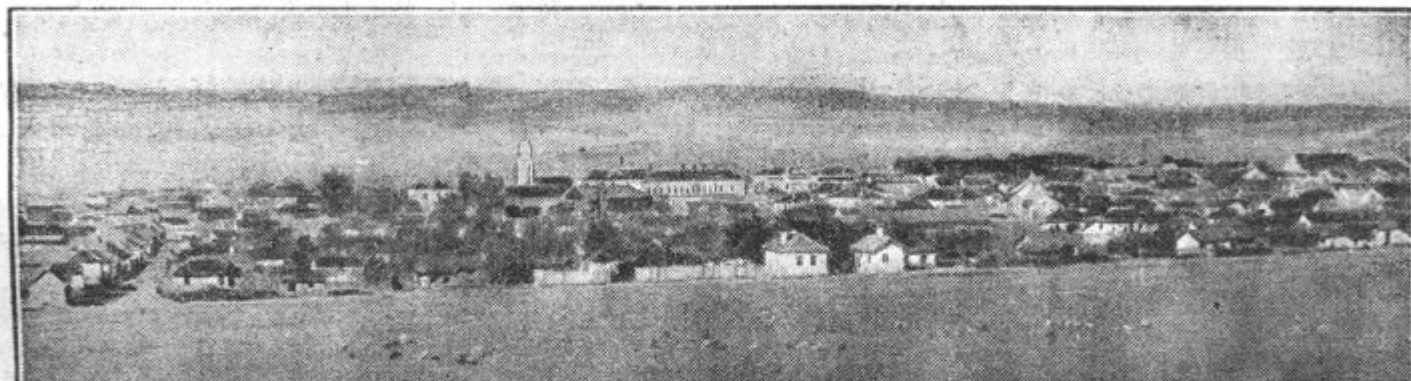




Skladišče papirja našega lista. 15 vagonov po 30 zavojev; vsak zavoj obsega 10 tisoč m. Računajte, v kakem razmerju je to z obsegom naše zemlje? Ta papir se porabi za Domovino, Jutro in Slov. Narod v dveh mesecih. S tem papirjem bi se lahko pokrile vse ceste v Jugoslaviji.



Ivanka Trebušak iz Zagorja, ki je v družinskem prepiru ubila svojega moža, ga počila s petrolejem in ga zažgala.



Prva slika mesto Zaječar, kjer so pri vojakih naši slovenski fantje; druga slika vojašnica in dvorišče 20. peš. puka.



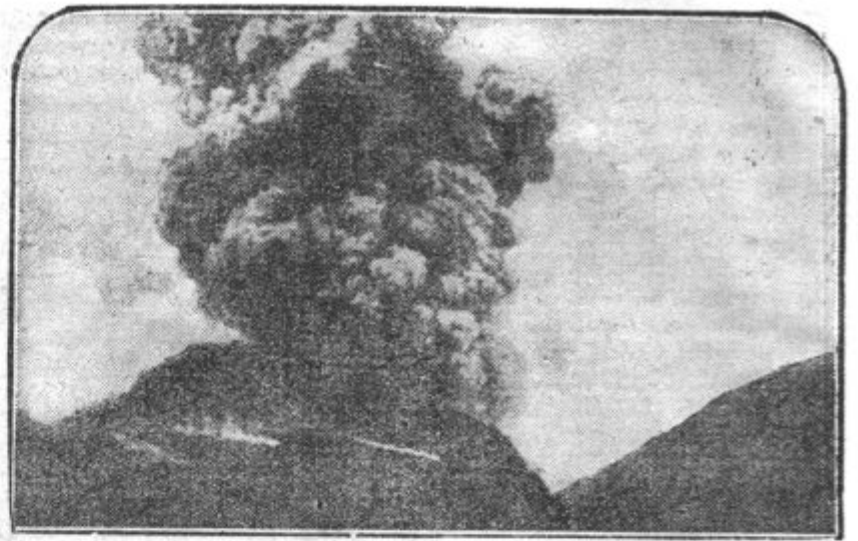
Božidar, vrhovni poveljnik zmagovalne francoskih čet v Maroku.



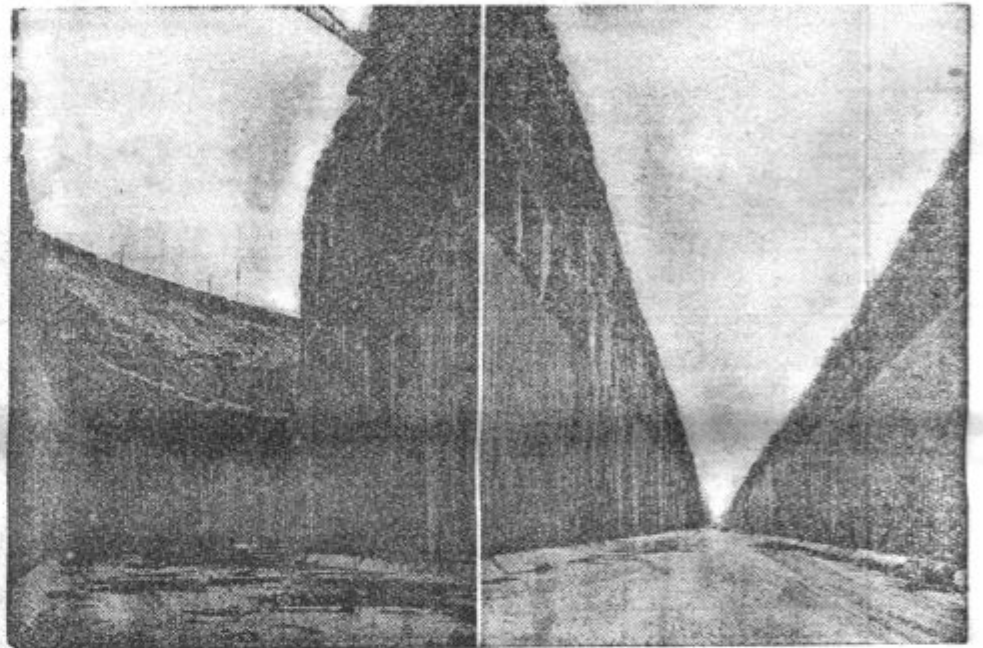
Strahovita železniška nesreča pri Monakovem na Bavarskem. Na sliki vidimo razvaline razbitih vagonov, izpod katerih so posegli 33 mrtvih in 83 težko ranjenih potnikov.



Člani sokolskega društva v Braslovcah kot gledališki igralci.



Izbruh ognjenika Tokahi na Japonskem, ki je uničil velike pokrajine, kjer je bilo tudi obilo človeških žrtev. Lava, raztopljeno kamenje in zemlja se je razlila po širnih poljih in požgala vse, kar je dosegla. Vse, kar je moglo, je bežalo z otoka.



Izraba največjih slapov na svetu. Praktični Amerikanci so izkopali mogočne kanale, po katerih bodo napeljali vodo Niagare, največjih slapov na svetu, s čimer bodo pridobili 650 tisoč konjskih sil električne moči



Kako se lepotečijo divji narodi, nam kažejo naše štiri slike. Na prvi sliki vidimo težke uhane, na drugi sliki vidimo tetoviranje moža. Divjaki si vrežejo v lastno kožo razne okraske in jih pobarvajo, in sicer tako, da to nikdar več ne izgine iz kože. Slično so delali včasih tudi vojaki, posebno pri mornarici. Na srednji sliki vidimo moža, ki ima v mesu gornje ustnice zaraščen les, kar je dovoljeno samo plemenitnikom zamorskega rodu. Zadnja slika nam predstavlja nošo, in sicer s smolo napojenih las,